

Áfallaáætlun Grunnskóla Drangsness (uppfærð í okt. 2021)

Áfallaáætlun skólans skal hafa við höndina og nýta þegar þarf að skipuleggja áfallahjálp fyrir nemendur eða starfsfólk skólans. Samkomulag og vitneskja allra aðila þarf að vera um hvernig bregðast á við áföllum. Upplýsa þarf allt starfsfólk skólans um viðbrögð við áföllum og efla það til að takast á við erfiðleika sem fylgja áföllum. Ávallt skal taka tillit til aðstæðna hverju sinni þegar viðbrögð við áföllum eru ákveðin.

Áfallaráð Grunnskóla Drangsness/sveitarfélagsins:

Skólastjóri fer fyrir ráðinu, boðað til fundar o.s.frv.

Skrifstofustjóri Kaldrananeshrepps eða annar sá sem sveitarstjórn skipar til fjögurra ára í senn.

Fulltrúi úr fræðslunefnd

Fulltrúi úr nærsamfélaginu.

Aðstoðarfólk sem áfallaráð getur leitað til:

Náms- og starfsráðgjafi - verktaki

Skólasálfræðingur (Magnús Baldursson)

Sóknarprestur (Sigríður Óladóttir)

Skólahjúkrunarfræðingur (Þórunn Björk Heilbrigðisstofnun Vesturlands)

Heilsugæslulæknir (læknir á Hólmavík)

Lögregla (Lögreglan á Hólmavík)

Hlutverk áfallaráðs er að: Verkstýra við válega atburði. Huga að óskum þeirra fjölskyldna sem hlut eiga að máli hverju sinni. Sinna forvinnu og forvörnum með kynningum fyrir allt starfsfólk. Útbúa vinnuáætlanir um hver gerir hvað hverju sinni, í hvaða röð og hvernig bregðast eigi við í hverju tilviki fyrir sig. Fá hjálpu og stuðning fyrir starfsfólk skólans. Funda eins fljótt og mögulegt er ef válegur atburður hefur orðið, óháð dagsetningu og tíma.

Skilgreining á áföllum

Áföll eru skilgreind sem:

Alvarleg slysa (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)

Alvarleg veikindi (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)

Langvinnir sjúkdómar (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)

Andlát (nemanda/ starfsmanns eða aðstandenda nemanda/starfsmanns)

Að verða vitni að eða lenda í voveiflegum atburði.

Áfallaráð fundar í byrjun hvers skólaárs ef breytingar hafi orðið á aðstæðum

nemanda/starfsmanna vegna alvarlegra slysa, veikinda, dauðsfalla eða annarra áfalla. Í framhaldi er tekin ákvörðun um hvort og þá til hvaða aðgerða skuli gripið. Einstaklingar sem hafa lent í áföllum sýna mismunandi einkenni streitu og í mismiklum mæli. Oft er talað um annars vegar bráðaeinkenni og hins vegar langvarandi álag. Tillitssemi við hlutaðeigandi er í hávegum höfð.

ATHUGIÐ: Skólastjóri er ALLTAF eini tengiliður skólans við fjölmiðla og ávallt skal vísa á hann.

Nemendur

Viðkomandi starfsfólki og bekkjarfélögum er greint frá því ef nemandi þarf að vera langdvöllum frá skóla vegna alvarlegra veikinda. Áfallaráð skipuleggur fræðslu til nemenda og starfsfólks um einkenni sjúkdóms eða veikinda. Áfallaráð ákveður hvernig eigi að taka á námi hjá viðkomandi nemanda í samráði við umsjónarkennara og hversu mikil vinna fari í gang með viðkomandi bekk/bekkjardeild. Fulltrúi/fulltrúar áfallaráðs ásamt umsjónarkennara ræða við og vinna með nemendum í einstaka bekkjum/bekkjardeildum sem tengjast málinu eftir aðstæðum.

Atburðinum skal sýna virðingu án þess þó að gera of mikið úr. Bekkurinn getur m.a. sent kveðju.

ATHUGIÐ: Allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi.

Undirbúa þarf bekkjarfélagi hvernig taka skuli á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann, það getur auðveldað viðkomandi endurkomuna. Umsjónarkennari og skólastjóri ræða við nemandann áður en hann kemur í skólann og hlusta eftir því hvernig honum líður og hverju hann kann að kvíða. Umsjónarkennari fylgir viðkomandi nemanda sérstaklega eftir næstu vikur.

Ef slys verður í skólanum: Þeir sem koma að slysi, hringja eftir sjúkrabíl og veita fyrstu hjálp. Aldrei má skilja nemanda eftir einan. Skólastjóri hefur samband við forráðamenn og lögreglu sem allra fyrst. Áfallaráð fundar og ákveður hvernig eigi að bregðast við. Fulltrúi áfallaráðs/skólastjóri og umsjónarkennari ræða við nemendur Starfsfólki og nemendum er greint frá slysinu eins fljótt og auðið er. Í mjög alvarlegum tilfellum þarf að kalla allt starfsfólk saman til fundar þar sem farið er yfir staðreyndir málsins. Skólastjóri sendir bréf heim með nemendum eða hringir í forráðamenn nemenda og fer yfir staðreyndir málsins til að tryggja að allir þekki málavöxtu. Sýni fjölmiðlar málinu áhuga er skólastjóri eða staðgengill hans eini tengiliður við þá. Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi. Ef alvarlegt slys verður utan skólatíma boðar skólastjóri áfallaráð til fundar þegar vitneskja fæst um málið og ákveður hvernig skuli bregðast við. Starfsfólki og nemendum er tilkynnt um slysið. Næstu dagar: Ört upplýsingastreymi til skólans er mikilvægt. Umsjónarkennari sér um að koma upplýsingum til nemenda. Fulltrúi áfallaráðs eða umsjónarkennari hafa samband við forráðamenn um hvort heimsóknir séu æskilegar.

Sýna þarf atburðinum virðingu án þess þó að velta sér upp úr honum. Sem dæmi þá getur bekkurinn sent kveðju eða skipulagt heimsóknir. Þegar nemandi kemur aftur í skólann ræðir umsjónarkennari ásamt skólastjóra/ fulltrúa úr áfallaráð við nemandann og hlustar eftir því hvernig honum líður. Umsjónarkennari, í samráði við áfallaráð, undirbýr bekkinn undir það hvernig eigi að taka á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann. Góður undirbúningur getur auðveldað nemandanum endurkomuna. Umsjónarkennari fylgist sérstaklega með nemandanum næstu vikur.

Ef upp kemur andlát í nemendahópnum aflar skólastjóri staðfestra upplýsinga og hefur samband við viðkomandi aðila. Skólastjóri kallar saman áfallaráð og sóknarprest alveg óháð

tíma og dagsetningu. Á þeim fundi ákveður áfallaráð fyrstu viðbrögð skólans og skiptir með sér verkum. Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi. Ganga þarf úr skugga um að náin skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða starfa við skólann, fái fréttirnar einslega en ekki í stórum hópi. Skólastjórar, umsjónarkennari tilkynna öllum nemendum og starfsmönnum skólans andlátíð strax. Hlúð er að nemendum með aðstoð þeirra sem áfallaráð getur leitað til. Gott er að kveikja á kerti og fá prest til að koma í skólann. . Fáni er dreginn í hálfu stöng við skólann þegar búið er að tilkynna nemendum andlátíð.

Umsjónarkennari verði með sínum bekk það sem eftir er af skóladegi og hafi kerti logandi í kennslustofunni. Nemendum gefið tækifæri til að ræða atburðinn og tilfinningar sem eflaust hafa kviknað í framhaldinu. Áfallaráð og aðrir sem hafa verið kallaðir til verði til taks ef á þarf að halda. Fulltrúi áfallaráðs eða umsjónarkennari viðkomandi bekkjar hringi heim og tilkynni foreldrum um atburðinn. Bréf sent heim til allra nemenda skólans þar sem greint er frá atburðinum og því hvernig skólastarfið verði næstu daga.

Skólastjóri ásamt umsjónarkennurum kanna hverjir voru ekki í skólanum þennan dag og tryggja að þeim sé tilkynnt um atburðinn sérstaklega. Í lok dagsins skal áfallaráð funda ásamt starfsmönnum skólans, fara yfir stöðuna og gera áætlun um áframhaldandi vinnu. Starfsmenn skólans fara í heimsókn til aðstandenda með samúðarkveðju einhvern næstu daga á eftir. Umsjónarkennari tekur á mótí bekknum strax að morgni næstu daga. Kveikt á kerti og það látið loga fram yfir jarðarför. Bekkjarsystkini útbúa samúðarkveðju og/eða minningargrein. Einnig geta nemendur teiknað myndir, skrifað bréf, ljóð eða sögur. Eigur látna nemandans eru fjarlægðar smátt og smátt úr skólastofunni og þess gætt að fjarlægja ekki allt í einu. Áfallaráð fær sóknarprest til að greina nemendum frá því sem gerist næstu daga, þ.e. kistulagning og jarðarför. Ef ákveðið er, í samráði við fjölskyldu viðkomandi, að nemendur verði við jarðarförina, þá þarf að undirbúa það vandlega í samráði við forráðamenn hvers nemanda sem og aðstandendur hins látna. Nauðsynlegt er að forráðamenn hvers nemanda fari með sínu barni í jarðarförina. Sóknarprestur er fenginn til að koma í bekkinn og útskýra hvernig athöfnin fer fram. Kennslustundir næstu daga verða að vera sveigjanlegar, ef spurningar vakna hjá nemendum, eða þeir sýna viðbrögð eins og reiði, sorg, sektarkennd o.s.frv. Mikilvægt er að leyfa börnum að tjá tilfinningar sínar og segja frá eigin reynslusögum. Starfsmenn skólans verða við jarðarförina. Til umhugsunar: Gefið sorginni tíma. Þegar frá líður þarf að muna eftir dagsetningunni. Hefðbundið skólastarf veitir öryggi og sefar ótta og kvíða. Hafa ber í huga að í fámönnum skóla tengjast allir nánum böndum og þurfa allir á stuðninig og hjálp að halda Búast má við skertu skólahaldi í kjölfar andláts nemanda.

Ef upp koma alvarleg veikindi aðstandenda nemenda fær skólastjóri eða umsjónarkennari staðfestingu á veikindum hjá forráðamanni nemandans. Skólastjóri kemur upplýsingum til þeirra sem málið varðar. Áfallaráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu. Alvarleg slys aðstandenda nemenda Skólastjórnendur eða umsjónarkennari fær staðfestingu á slysinu hjá forráðamanni nemandans. Áfallaráð kemur upplýsingum til þeirra sem málið varðar. Áfallaráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig eigi að vinna það. Fulltrúar úr áfallaráði aðstoða starfsfólk við að undirbúa nemendur undir það hvernig tekið verður á mótí nemandanum þegar hann

kemur aftur í skólann. Ef um andlát aðstandenda nemenda er að ræða aflar skólastjóri upplýsinga um atburðinn. Skólastjóri tilkynnir starfsmönnum skólans um andlátið. Áfallaráð fundar og ákveður fyrstu viðbrögð skólans. Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og mikilvægt að hafa þá með í ráðum frá upphafi. Skólastjóri og umsjónarkennari koma upplýsingum til nemenda. Athuga þarf sérstaklega hvort nánin skyldmenni séu við nám eða störf við skólann og láta þau vita einslega en ekki í hópi. Skólastjórnendur og umsjónarkennari tilkynna starfsfólki skólans um atburðinn. Athugið að allt starfsfólk fái upplýsingarnar, einnig þeir sem eru fjarverandi eða í útigæslu. Umsjónarkennari stjórnar áframhaldandi vinnu í bekknum og leitar aðstoðar hjá áfallaráði eftir þörfum. Nemendur útbúa samúðarkveðju. Starfsmenn sjá um að senda samúðarkveðju frá skólanum til nemandans og fjölskyldu hans. Áfallaráð ákveður í samráði við fjölskyldu viðkomandi hvort fulltrúar skólans verði viðstaddir útförina. Áfallaráð aðstoðar umsjónarkennara við að undirbúa bekkinn undir það hvernig tekið verði á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann. Góður undirbúningur getur auðveldað nemandanum endurkomuna í skólann.

Ef upp koma alvarleg veikindi starfsmanns ákveða skólastjóri og áfallaráð í samráði við viðkomandi starfsmann hvernig skuli tilkynna nemendum og starfsfólki um veikindin. Ef um alvarlegt slys starfsmanns er að ræða ákveða skólastjóri og áfallaráð í samráði við viðkomandi starfsmann og/eða aðstendendur hans hvernig tilkynna eigi nemendum og starfsfólki slysið. Ef upp kemur andlát starfsmanns leitar skólastjóri staðfesta upplýsinga um andlátið. Skólastjóri og áfallaráð tilkynna starfsfólki um andlátið. Aðstoð prests er fengin. Athuga að nánin skyldmenni látins starfsmanns sem eru við störf í skólanum fái fréttirnar sérstaklega, en ekki í öllum starfsmannahópnum. Hafa ber í huga að einhver starfsmaður gæti verið fjarverandi og að fulltrúi úr áfallaráði tilkynni þeim andlátið sérstaklega. Áfallaráð skipuleggur samverustund alls starfsfólksásamt presti samdægurs eða eins fljótt og auðið er. Áfallaráð ákveður hvernig tilkynna skuli nemendum um andlátið. Áfallaráð ákveður hvernig eigi að koma upplýsingum til forráðamanna nemenda.

Verði alvarlegt slys eða dauðsfall á ferðalagi á vegum skólans ber að fylgja eftirfarandi aðgerðalista:

1. Hringt í 112
2. Lögregla lætur aðstendendur viðkomandi nemanda/starfsmanns vita.
3. Starfsmenn í forsvari fyrir nemendahópnum koma sér saman um hver þeirra verður í forsvari.
4. Forsvarsmáður lætur skólastjóra/áfallaráð vita af atburðinum.
5. Áfallaráð ákveður í samráði við prest hvernig aðstendendur viðkomandi skólafélaga eru látnir vita af atburðinum.
6. Starfsmenn safna nemendum saman. Útskýrt fyrir þeim eins og mögulegt er hvað hefur gerst.
7. Heimferð er skipulögð eins fljótt og mögulegt er.
8. Skólastjórnendur/áfallaráð láta foreldra þeirra sem í ferðinni eru vita eins fljótt og hægt er.
9. Áfallaráð tekur á móti nemendum þegar komið er í skóla. Forráðamenn eru beðnir að sækja börn sín. Frekari vinna er skipulögð af áfallaráði og kennurum miðað við ofangreinda aðgerðalista fyrir slys og/eða dauðsföll. Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi.

Ef kalla þarf sjúkrabíl að skólanum þarf að huga að aðkomu, afmarka svæðið og tryggja gæslu fyrir utan skólann ef þörf krefur. A.m.k. einn starfsmaður dvelur hjá nemendum.